

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS VAIKO TEISIŲ GRUPĖS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vaiko teisių grupė (toliau – Grupė) yra savarankiškas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Ministerija) struktūrinis padalinys, tiesiogiai pavaldus socialinės apsaugos ir darbo viceministriui (toliau – Viceministras), sprendžianti sudėtingus, kompleksinius, integralius ir visapusiškus su vaiko teisių apsaugos politikos formavimu susijusius uždavinius, koordinuojanti tarpsektorinį bendradarbiavimą ir įgyvendinanti vaiko gerovei palankius sprendimus.

2. Grupė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Jungtinių Tautų organizacijos (toliau – JT), Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktais, Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Ministro Pirmininko potvarkiais, Ministerijos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais, kitais teisės aktais bei šiais nuostatais.

3. Grupės valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis ir gaunantiems darbo užmokestį iš valstybės biudžeto bei valstybės pinigų fondų (toliau kartu – darbuotojai) keliamus reikalavimus ir funkcijas nustato šie nuostatai ir darbuotojų pareigybių aprašymai.

II SKYRIUS GRUPĖS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

4. Grupės veiklos tikslas yra dalyvauti formuojant vaiko teisių apsaugos ir vaiko gerovės politiką, organizuojant, koordinuojant ir kontroliuojant jos įgyvendinimą ir vykdant nuolatinę stebėseną, siekiant užtikrinti, kad ji atitiktų geriausius vaiko interesus, kurtų tinkamas sąlygas vaikų gerovei.

5. Svarbiausi Grupės veiklos uždaviniai yra:

5.1. siekti, kad visi vaikai, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos, kilmės, negalios, socialinės ar teisinės padėties, ar bet kokių kitų aspektų ir aplinkybių, turėtų vienodas sąlygas visapusiškai realizuoti savo potencialą ir naudotis visomis jiems priklausančiomis teisėmis, inicijuoti ir teikti pasiūlymus dėl teisėkūros iniciatyvų vaiko teisių įgyvendinimo ir apsaugos, vaiko gerovės srityse, koordinuoti jų rengimą ir įgyvendinimą.

5.2. siekti, kad vaikams būtų sudarytos tinkamos sąlygos visapusiškai dalyvauti visuomenėje kaip aktyviems savo teisių turėtojams, inicijuoti bei teikti pasiūlymus dėl teisėkūros iniciatyvų vaikų dalyvavimo, vaikų nuomonės svarbos, lygiateisiškumo srityje, koordinuoti rengimą ar dalyvauti rengiant šias iniciatyvas ir jas įgyvendinančių teisės aktų projektus;

5.3. siekti vaikų gerovės ir tinkamų sąlygų vaikų gerovei visais vaiko vystymosi etapais – nuo ankstyvosios vaikystės iki paauglystės, jaunystės, inicijuoti bei teikti pasiūlymus dėl teisėkūros iniciatyvų įvairių pagalbos formų vaikams ir jų tėvams, kitiems vaiko atstovams pagal įstatymą prienamumo srityse, koordinuoti rengimą ar dalyvauti rengiant šias iniciatyvas ir jas įgyvendinančių teisės aktų projektus;

5.4. siekti geresnio įvairių paslaugų ir pagalbos prienamumo vaikams ir jų tėvams ar kitiems vaiko atstovams pagal įstatymą, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos, inicijuoti bei teikti

pasiūlymus dėl teisėkūros iniciatyvų tokių pagalbos formų plėtros ir kokybės gerinimo srityje, koordinuoti rengimą ar dalyvauti rengiant šias iniciatyvas ir jas įgyvendinančių teisės aktų projektus;

5.5. siekti, kad kiekvienam vaikui būtų užtikrinta saugi vaikystė be smurto ir socialinės atskirties, inicijuoti bei teikti pasiūlymus dėl teisėkūros iniciatyvų vaiko apsaugos nuo smurto, nepriežiūros ir kitų grėsmių srityje, koordinuoti rengimą ar dalyvauti rengiant šias iniciatyvas ir jas įgyvendinančių teisės aktų projektus;

5.6. siekti, kad vaiko tėvai ir kiti vaiko atstovai pagal įstatymą turėtų pakankamai žinių, įgūdžių ir paramos tinkamai rūpintis vaiku ir užtikrinti jo teises bei gerovę, inicijuoti bei teikti pasiūlymus dėl teisėkūros iniciatyvų šioje srityje ir koordinuoti šių iniciatyvų įgyvendinimą;

5.7. organizuoti ir koordinuoti valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, nevyriausybinių organizacijų bei kitų partnerių bendradarbiavimą vaiko teisių apsaugos ir vaiko gerovės srityse.

6. Grupė pagal priskirtas kompetencijos sritis vykdo šias bendrąsias funkcijas:

6.1. stebi su Grupės veikla susijusių rodiklių, atitinkančių Grupės veiklos tikslus ir uždavinius, pokyčius, analizuoja pokyčių priežastis ir atsižvelgiant į tai planuoja savo veiklą;

6.2. renka, kaupia, sistemina ir analizuoja informaciją, įskaitant kitų valstybių patirtį, apie gerąsias patirtis, iššūkius, kitokiais aspektais Grupės veiklos tikslui ir uždaviniams siekti, atsižvelgiant į tai teikia pasiūlymus bei galimus sprendimus Socialinės apsaugos ir darbo ministrui (toliau – Ministras) ir / arba Viceministrui pagal veiklos sritį;

6.3. rengia įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektus;

6.4. koordinuoja, rengia ir dalyvauja rengiant valstybės strategijas, ilgalaikes ir tikslines valstybės programas ir priemones, koordinuoja ir organizuoja jų įgyvendinimą, pagal kompetenciją dalyvauja įgyvendinant kitų valstybės institucijų parengtas ir patvirtintas strategijas ir programas, jų priemones;

6.5. teikia išvadas dėl kitų Ministerijos struktūrinių padalinių ar valstybės institucijų ir įstaigų parengtų teisės aktų projektų;

6.6. rengia informaciją, susijusią su Grupės veikla, ir ją skelbia Ministerijos interneto svetainėje ir kitose visuomenės informavimo priemonėse;

6.7. koordinuoja, inicijuoja, rengia ir įgyvendina tarptautinius projektus, organizuoja seminarus, konferencijas ir kitus renginius Grupės veiklos srityje;

6.8. rengia specialiąsias viešųjų pirkimų dokumentų sąlygas – technines specifikacijas, specialiuosius reikalavimus tiekėjų kvalifikacijai, reikalavimus tiekėjų pasiūlymų vertinimui (perkant ne pagal kainos kriterijų), prireikus vykdo mažos vertės neskelbiamų apklausų, atliekamų žodžiu, pirkimus;

6.9. bendradarbiauja su kitais Ministerijos struktūriniais padaliniais keičiantis Grupės valdoma informacija, ir koordinuoja savo veiklą su Ministerijos struktūriniais padaliniais nepriklausančiais darbuotojais;

6.10. bendradarbiauja su valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis, kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis, siekdama spręsti jos kompetencijai priskirtus klausimus;

6.11. rengia ir derina Lietuvos Respublikos poziciją ES institucijose ir jų darbo organuose nagrinėjama klausimais, koordinuoja valstybės institucijų ir įstaigų pozicijų rengimą ir derinimą ES institucijose ir jų darbo organuose, taip pat dalyvauja, kai pozicijas rengia kitos valstybės institucijos;

6.12. užtikrina efektyvų atstovavimą Lietuvos Respublikos interesams JT ir ES institucijose ir jų darbo organuose. Pagal kompetenciją rengia teisės aktų projektus dėl ES teisės aktų perkėlimo į nacionalinę teisę ir įgyvendina ES teisę (*acquis communautaire*), vykdo kitus Lietuvos Respublikos narystės ES įsipareigojimus ir ES teisės aktų nustatyta tvarka apie tai rengia ir teikia informaciją ES institucijoms;

6.13. užtikrindama Lietuvos Respublikos tarptautinių įsipareigojimų vykdymą, analizuoja tarptautinių teisės aktų reikalavimų įgyvendinimą ir teikia informaciją apie tai kitiems Ministerijos struktūriniais padaliniais, teikia pasiūlymus dėl tarptautinių sutarčių sudarymo kitoms valstybės institucijoms ir kitiems Ministerijos struktūriniais padaliniais, pagal kompetenciją rengia teisės

aktų projektus dėl tarptautinių teisės aktų reikalavimų perkėlimo į nacionalinę teisę bei ataskaitas tarptautinėms organizacijoms, kaip vykdomi Lietuvos Respublikos tarptautiniai įsipareigojimai;

6.14. tvarko priskirtų bylų dokumentaciją;

6.15. nagrinėja fizinių ir juridinių asmenų prašymus ir skundus, imasi reikiamų priemonių, kad būtų išspręsti juose keliami klausimai;

6.16. kartu su kitų Ministerijos struktūrinių padalinių darbuotojais atstovauja Ministerijai teismuose;

6.17. atstovauja Ministerijai Grupės veiklos klausimais Seimo komitetuose, Vyriausybėje bei kitose valstybės institucijose ir įstaigose;

6.18. vykdo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų panaudojimo pagal Grupės veiklos sričiai priskirtas programas ir (ar) priemones koordinavimą ir kontrolę;

6.19. atlieka kitas įstatymų, Vyriausybės nutarimų, kitų teisės aktų nustatytas Ministerijai priskirtas funkcijas, taip pat vykdo kitus Ministerijos vadovybės pavedimus ir užduotis.

7. Grupė pagal nustatytas kompetencijas sritis vykdo šias specialiąsias funkcijas:

7.1. analizuoja vaiko teisių įgyvendinimo, vaiko teisių apsaugos ir vaiko gerovės situaciją šalyje, teikia pasiūlymus Ministerijos vadovybei dėl vaiko teisių apsaugos, vaiko gerovės politikų tobulinimo ir prioritetinių klausimų vaiko gerovės srityje sprendimo;

7.2. koordinuoja vaiko globos (rūpybos), įvaikinimo, vaiko apsaugos nuo smurto, vaikų, esančių migracijoje, vaikų, turinčių negalią politikos įgyvendinimą, kitų sričių, susijusių su vaikų gerovės, vaikų teisių ir teisėtų interesų užtikrinimu ir apsauga įgyvendinimą;

7.3. koordinuoja Europos vaiko garantijų įgyvendinimą Lietuvoje;

7.4. koordinuoja tarptautinės vaiko teisių apsaugos politikos, vaiko gerovės politikos įgyvendinimą;

7.5. įgyvendina Grupės kompetencijai priskirtas priemones, susijusias su ES, Europos Tarybos, JT, Hagos Privatinės Teisės Konferencijos ir Baltijos jūros valstybių tarybos, pagal poreikį, kitų tarptautinių organizacijų vykdoma politika vaiko teisių apsaugos, vaiko gerovės srityje;

7.6. koordinuoja duomenų rinkimą ir analizę vaiko teisių, vaiko gerovės klausimais;

7.7. dalyvauja ES ir Europos Tarybos, Jungtinių Tautų, Šiaurės šalių ministrų tarybos, Baltijos jūros valstybių tarybos, kitų tarptautinių organizacijų ir institucijų veikloje Grupės kompetencijai priskirtais klausimais, rengia medžiagą, informaciją ir atsakymus į šių organizacijų užklausas Grupės kompetencijų ribose;

7.8. koordinuoja Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos veiklą;

7.9. rengia ir įgyvendina bendras priemones vaiko teisių apsaugos, vaiko gerovės srityje;

7.10. koordinuoja rengimą ir (ar) dalyvauja rengiant periodines ataskaitas dėl vaiko teises užtikrinančių Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos, Europos Tarybos konvencijos dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos, Hagos privatinės teisės konferencijos nuolatiniam biurui, ES Vaiko gerovės strategijos įgyvendinimo Lietuvoje ir dėl kitų tarptautinių dokumentų, kuriuos yra ratifikavusi Lietuva, apie tarptautinių konvencijų vaiko teisių apsaugos srityje įgyvendinimą Lietuvoje ir užtikrina jų savalaikį pateikimą ES ir tarptautinėms institucijoms;

7.11. rengia rekomendacijas ir pasiūlymus dėl su nuostatų 7.10 papunktyje nurodytais dokumentais susijusių baigiamųjų išvadų įgyvendinimo, planuoja ir koordinuoja šių rekomendacijų ir pasiūlymų praktinį įgyvendinimą;

7.12. koordinuoja Ministerijai, kaip centrinei įstaigai pagal tarptautines konvencijas, priskirtų funkcijų vykdymą;

7.13. renka, kaupia, sistemina ir analizuoja informaciją vaiko teisių apsaugos politikos ir vaiko gerovės klausimais Lietuvos Respublikoje ir pagal poreikį, užsienio valstybėse;

7.14. dalyvauja įgyvendinant strategijas, veiksmų planus ir kitas priemones, skirtas skatinti perėjimą nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų asmenims su negalia, likusiems be tėvų globos vaikams bei kitų priemonių ir programų, skirtų vaikams ir jų šeimoms, auginančioms vaikus rengime bei vykdyme ir teikia siūlymus Ministerijos vadovybei dėl šių priemonių tobulinimo;

7.15. dalyvauja kitų ministerijų ir kitų institucijų, įstaigų ir organizacijų sudarytų darbo grupių veikloje, teikiant siūlymus vaiko teisių apsaugos, vaiko gerovės klausimais;

7.16. koordinuoja Tarpžinybinės vaiko gerovės tarybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbą ir ją techniškai aptarnauja;

7.17. dalyvauja Šeimos politikos komisijos darbe kaip šios komisijos nariai;

7.18. analizuoja valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir organizacijų, kitų fizinių ir juridinių asmenų ir kitų organizacijų pasiūlymus ir teikia siūlymus dėl vaiko teisių apsaugos, vaiko gerovės politikos tobulinimo;

7.19. koordinuoja Vaiko gerovės veiksmų plano priemonių įgyvendinimą, analizuoja pasirinktų priemonių tikslingumą ir poveikį vaikams;

7.20. organizuoja ir įgyvendina veiklas, susijusias su tarpinstituciniu bendradarbiavimu su valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis, kitais fiziniais ir juridiniais asmenimis ir kitomis organizacijomis vaiko teisių apsaugos, vaiko gerovės srityse;

7.21. teikia metodinę pagalbą savo kompetencijos srityje valstybės, savivaldybių institucijoms, įstaigoms ir organizacijoms, kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims bei kitoms organizacijoms;

7.22. koordinuoja priemonių, skirtų organizuoti kompleksiskai teikiamas paslaugas vaikams, nukentėjusiems nuo smurto ar netiesioginio smurto artimoje aplinkoje (liudytojams, ir jų šeimų nariams), įgyvendinimą;

7.23. organizuoja teikimų Lietuvos Respublikos Prezidentūrai dėl asmenų, nusipelnusių motinystei, tėvystei, globai, rūpybai apdovanojimų rengimą ir pateikimą;

7.24. koordinuoja ir prižiūri priemonių, numatytų pagal Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų įgyvendinimo Lietuvoje programos „Sveikata“, įgyvendinimą;

7.25. atlieka kitas teisės aktų numatytas funkcijas, vykdo kitus Ministerijos vadovybės pavedimus bei užduotis.

III SKYRIUS GRUPĖS TEISĖS

8. Grupė, įgyvendindama jai pavestus uždavinius, turi teisę:

8.1. atstovauti Ministerijai Grupės veiklos sritims priskirtais klausimais Seime, Seimo komitetuose, Vyriausybėje bei kitose valstybės ir (ar) savivaldybių institucijose, įstaigose ir (ar) tarptautinėse organizacijose;

8.2. siūlyti Ministerijos vadovybei įstatymų, Vyriausybės nutarimų, kitų teisės aktų pakeitimus ir papildymus Grupės veiklos sričiai priskirtais klausimais;

8.3. gauti iš Ministerijos struktūrinių padalinių, Ministerijai pavaldžių įstaigų, kitų institucijų, įstaigų ir organizacijų, kitų fizinių ir juridinių asmenų, socialinių partnerių išvadas dėl grupės rengiamų įstatymų, teisės aktų projektų, strateginių ir kitų dokumentų, pasitelkti suinteresuotų kitų institucijų, įstaigų ir organizacijų atstovus, specialistus ir ekspertus klausimams, susijusiems su šių teisės aktų, strateginių ir kitų dokumentų projektų rengimu ir vertinimu, spręsti;

8.4. gauti Grupės veiklai organizuoti reikalingus duomenis ir informaciją iš kitų Ministerijos struktūrinių padalinių, Ministerijai pavaldžių įstaigų, kitų institucijų, įstaigų ir organizacijų, fizinių ir juridinių asmenų;

8.5. organizuoti darbo grupes ir (ar) pasitelkti Ministerijos struktūrinių padalinių, suinteresuotų institucijų atstovus ir (ar) specialistus, ekspertus klausimams, susijusiems su Grupės veiklos sritimis, spręsti ir nagrinėti;

8.6. teikti Viceministrui pasiūlymus dėl Grupės veiklos tobulinimo.

9. Grupė turi ir kitų teisių, kurias jai suteikia Lietuvos Respublikos įstatymai, Vyriausybės nutarimai ir kiti teisės aktai.

IV SKYRIUS GRUPĖS DARBO ORGANIZAVIMAS

10. Grupei vadovauja vadovas, skiriamas į pareigas ir atleidžiamas iš jų Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Kai Grupės vadovo laikinai nėra, jo funkcijas vykdo valstybės tarnautojas, kuriam šios funkcijos pavestos pareigybės aprašyme, jei tokio nėra – Ministro ar jo įgalioto asmens paskirtas valstybės tarnautojas.

11. Keičiantis Grupės vadovui, kitiems Grupės darbuotojams reikalai bei dokumentai perduodami Ministro ar jo įgalioto asmens paskirtam darbuotojui pagal reikalų perdavimo aktą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vidaus tvarkos taisyklėse nustatyta tvarka.

12. Grupės vadovas:

12.1. vadovauja Grupei ir atsako už pavedimų vykdymą nepažeidžiant nustatytų terminų, Grupės darbuotojų kokybišką darbą ir jo kontrolę;

12.2. paskirsto Grupės darbuotojams darbus ir juos kontroliuoja, skatina Grupės darbuotojų iniciatyvą;

12.3. teikia siūlymus Viceministrui Grupės darbo tobulinimo klausimais;

12.4. derina Grupės, kaip vykdytojo ar kitų Ministerijos struktūrinių padalinių parengtus dokumentus, susijusius su Grupės veiklos sritimi;

12.5. pasirašo informacinio pobūdžio Grupės darbuotojų parengtus raštus fiziniams ir juridiniams asmenims bei atsakymus į Ministerijoje gautus asmenų prašymus ir skundus;

12.6. dalyvauja atrenkant pretendentes į Grupės darbuotojų pareigas;

12.7. teikia Ministrui ar jo įgaliotam asmeniui siūlymus dėl Grupės darbuotojų skatinimo ir tarnybinės ar drausminės atsakomybės taikymo;

12.8. Grupės darbuotojams rekomenduoja kvalifikacijos tobulinimą;

12.9. atsako už pagal Ministerijos dokumentacijos planą priskirtų dokumentų tvarkymą ir saugojimą;

12.10. savo darbe vadovaujasi įstatymais, Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, Grupės nuostatais ir pareigybės aprašymu;

12.11. gali turėti kitų Ministro jam suteiktų įgaliojimų.

13. Grupės darbuotojai:

13.1. atsako už pagal Ministerijos dokumentacijos planą priskirtų dokumentų tvarkymą ir saugojimą teisės aktų nustatyta tvarka;

13.2. savo darbe vadovaujasi įstatymais, Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais, Grupės nuostatais ir pareigybės aprašymu;

13.3. laiku nespėję atlikti pavedimų, Grupės vadovui paaiškina priežastis ir prašo pratęsti pavedimų vykdymo terminą, jei dėl to nebus pažeistos imperatyvios teisės aktų nuostatos, reglamentuojančios terminų skaičiavimą.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Šie nuostatai gali būti papildomi ar keičiami atsižvelgiant į Ministerijos veiklos pokyčius.
